

at de selv eller deres børn vil blive stillet over for valget.

I registreringen bør der være mulighed for at:

- A. give fuld tilladelse til, at alle organer kan anvendes til transplantation efter donorens død,
- B. give begrænset tilladelse til, at navngivne organer kan anvendes til transplantation efter donorens død (hjerte, lunger, lever, bugspytkirtel, nyrer, hornhinder, tyndtarm, hud),
- C. nedlægge forbud mod, at organer anvendes til transplantation efter død,
- D. tilkendegive, at man ikke har taget stilling.

Sundhedsministeriet bør udarbejde informationsmateriale om emnet. Materialet bør kunne afhentes på biblioteket, hos Falck m.m. og være af en sådan art, at det opfordrer til stillingtagen og på en saglig måde orienterer om elementer for og imod at blive organondonor, så man sikrer, at der dannes grundlag for en åben og sober debat om dette svære og personlige spørgsmål. Oplysningsindsatsen skal endvidere i høj grad kombineres med oplysninger om den livskvalitet, transplanterede opnår.

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at det er vigtigt, at den enkelte tager stilling, før denne bliver konfronteret med spørgsmålet om donation af organer, mens der er tid og ro og ikke først, når ulykken rammer en af ens nære. Organondonorer oplyser selv, at det skaber afklarede forhold, når man har taget stilling. Det er imidlertid ikke hensigtsmæssigt, at borgerne først tager stilling, når de står i en svær følelsesmæssig situation.

Sideløbende skal der opfordres til, at der i tv og i den trykte presse føres en kampagne for at få den debat, der gerne skulle resultere i flere organondonorer. Det understreges dog, at der skal lægges vægt på, at det i dette svære spørgsmål drejer sig om borgernes eget frie valg om at blive organondonor. Kun med det som udgangspunkt vil der være en reel mulighed for en saglig debat, der både på kort og længere sigt vil resultere i flere organondonorer.

Det må efter forslagsstillerens mening være en folkesag i alles interesse, idet alle kan komme i den kedelige situation at have behov for, at der er organondonorer. Det er uholdbart, at en masse mennesker ikke kan blive opereret, fordi der mangler organer. Der eksisterer i dag mekaniske organer, og der er forsøg med transplantation af dyreorganer, men man må se i øjnene, at de ikke kan erstatte menneskelige organer.

Mangelen på organer handler også om økonomi. Flere organondonorer vil naturligvis nedskære de lange ventelister på området, men de vil også betyde en forbedret økonomi inden for sundhedssektoren. Venteti-

den er nedslidende for de involverede personer og koster samfundet store beløb i årelange behandlinger. »Den store mangel på organer er en væsentlig årsag til budgetoverskridelser. 350 mennesker – tallet er stadig stigende – venter på en ny nyre. Det koster 300.000-350.000 kroner om året at dialysebehandle en nyresyg patient. Denne udgift er en medvirkende årsag til den seneste millionoverskridelse af budgetterne på Herlev Sygehus«. . . Der er også mangel på donorer af andre livsvigtige organer som hjerte, lunger og lever. Det er ganske vist ikke så mange i antal, men i modsætning til nyrepatienterne så dør disse patienter af at vente på organer«, jf. artikel i Politiken den 25. september 1996.

Det er for forslagsstillerne meget vigtigt, at der skaffes flere organondonorer, samtidig er det meget vigtigt, at der ikke indføres tvang, men at den enkelte borgers stillingtagen er et resultat af personlige overvejelser, etik og moral. Det ønskelige resultat kan kun fremkomme, hvis der igangsættes en saglig, sympatiserende og åben debat hos befolkningen, en debat, der som overordnet målsætning har at få så mange som muligt til at tage stilling til, om de ønsker at være organondonorer, og med en opfordring til, at den enkelte tager stilling hertil sammen med sine pårørende. For at gøre en sådan debat god og frugtbar må der i det initiativ, forslagsstillerne opfordrer til, tages hensyn til både følelsesmæssige, kulturelle, religiøse og sociologiske forhold.

Sundhedsministeren oplyser, jf. svar på spørgsmål nr. S 2636 af 26. juni 1996, at der er taget nye initiativer på området; f.eks. er der etableret et telefontryknapsystem, så befolkningen på et landsdækkende nummer kan rekvirere en donorfolder, som også indeholder en anmeldelsesblanket til donorregistret og et donorkort, som den enkelte kan bære på sig. Der vil også være udvidet oplysning om at skaffe sig information om organodonation og transplantation fra tekst-tv via telefontryknapsystemet. Herudover er der taget initiativ til en intensiveret indsats i relation til sundhedspersonalet, som arbejder med spørgsmålene om hjernedød, organodonation og transplantation givetvis med henblik på, at personalet kan drøfte det med relevante pårørende, som oplever tragedier, men som samtidig vil kunne være med til at redde andre menneskeliv med organer.

Indsatsen er langtfra nok og efterlader stadig et stort problem. Der er brug for, at indsatsen gøres endnu større, hvis der fremover skal reddes liv ved hjælp af organer. Ved årsskiftet 1998/99 var der ifølge Sundhedsministeriet 202.000, der var tilmeldt donorregistret. Heraf gav de 171.000 fuld tilladelse til organodo-